

Waqyi misriyyat

I. Waqyi misriyyat. 1833-08-29.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

[CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter utilisation.commerciale@bnf.fr.

بليس اهل السندن احمد بن نام كسنة ايله قاش بهاسنه داوراولان دعوالر نك تحقيقي شريقه
مديري كئندا اغا حضر تلي نه احاله قلمش ايسه ده شاهد لري غوريه تجار لردن اولوب شريقه به
كيدمه جكار ندن مر قوم احمد بن مخر وسه به جلب اولنه رق دعوالر نك رويت اولمسي سابق
بليس قسعي ناظري سلجان كاشف ديوان خديوي به تقديم ايديوب شوراي ملكيه به احاله قلنان
عز خالنده استعدا قلمش اولديغندن خصوص مذ كوره بوندن اقدم مجلسجه قرار ويريلوب
خلاصه سي شريقه مديري كئندا اغا حضر تلي نه كوندر ليش ايسه ده كاشف مر قوم شاهد لري
مخر وسه ده اولديغندن وبومقوله الاجق ادعا ايدن لك دعوالر حقيله كوريلوب اسكات قلمش
لر مه اصول مصحت ايدونكندن كاشف مر قوم براعذارى قالماسق ايچون مر قوم
احمد ربهك شوراي ملكيه به كوندر ليش بانبه شريقه مديري كئندا اغا حضر تلي نه
شعار اولمشدر

سابق بنها قسعي ناظري محمد كاشف بوندن اقدم محله الكبرا طرفلردن مواشي اشتراسنه تعيين
اولمش ايسه ده مصحتي ختام بولمش اولديغندن ومدت مديده دنبرو اقاليم مصالحيله پرورده
ارمش ايدونكندن شمدي اوليه بوشده اوتورمقدن ايسه براي معاونت معيتمه ويرلسني جرجا ماموري
حسن اغا باشقه طرفنه افاده ايتديكندن افاده سي وجهله كاشف موي ايلهك معيتمه ويرلسني
موافق ايسه كوندر ليش نصف اول وجه قبل مديري حسين اغا ديوان خديوي به تقديم ايديوب
شوراي ملكيه به احاله قلنان شقه سنده انما قلمش ومديري موي ايلهك انما سي وجهله في الواقع
كاشف موي ايله مدت مديده دنبرو اقاليم مصالحيله پرورده اولوب امور فلاحت وزراعت كركي
كبي اشنا اولديغندن مقدم ترتيب اولنان بش يوز غروش ماهيه سيله جرجا ماموري حسن اغا نك
طرفنه كيدوب اقاليم مصالحيله معاونت ايتسي وخدمات ماموره سنده تكاسل ايتيه لر رضا
چويانه حركت ايلسي وصدق وشطاري تبين ايتد كده سايبه ولي النعميده حاله جسيان مصالحيله
استخدام اولنه جعي معلومي اولمق ايچون كاشف موي ايلهك واطرفه وصولنده بش يوز غروش
قديم ماهيه سيله اقاليم مصالحيله استخدام اولمشيچون مامور موي ايلهك بلدرمك اوزره مديري
موي ايلهك شعار اولمشدر

بوسنه مبار كه ده جهاديه منصوره وتوابعاي ومواشي ديواني وفابرقه لرل مواشي لر مونه سنه
زراعتي مقتضي اولان برسيمك فداني بيانله محال لردن كاشف موي ايلهك خلاصه مطلوب
اولديغندن اوج محلك اولان كاشف لنده فدان وتقايوم بيايله اولوب زراعت اولنه حق
برسيم بشيكل يديوز اتمش طقوز فدان اولديغي وبهر فدان يديوز ربع حسابيله سيله التيوز نسكان
اوج ردي برسيم تقايوم سنه احتياج مس ايتديكي وبونلردن ماعداج جهاديه نك مستجد اوله رق
مواشيچون ايكوز فدان دخي ظهورات تحتنه زراعت اولمشي جهاديه ناظري احمد باشا
حضر تلي باشقه شوراي ملكيه به افاده ايتمش اولديغندن بوسنه مبار كه ده مقتضي اولان
ظهورات تحتنه زراعت اولنه حق اطياي سنه سابق مثلاو قلوبيه ناظري احمد اغا ايله شير اخطي
ناظري عثمان بك بالاتفاق ترتيب ايلسيوب علم وخبري ديوانلر نه ويريله لر اقتضايدين تقايوم سيله
ظهورايد حلك تقايومك برسيم تخمي بوندن اقدم اقاليم صعيددن بر موجب خلاصه اوجيكل
اردي مطلوب اولنديغندن كلكجه اول بول بروجي محرد ديوانلر اخبار اولنه رق تقايوم لري
زراعت محال لري نه ارسال ايلمري وتقايوم لري ويرمك ايچون بولاق شونه سي ناظري صادق افندي به
تيمه اولمق اوزره عموم مبيعات ديواني وكميلي على رضا افندي به وبروجه مشروح اجرا اولمشي
بوسنه قلوبيه اقليم ناظري احمد اغا ايله شير ناظري عثمان بك وعلم وخبري جهاديه ناظري باشا
مشاراليه حضر تلي نه ومواشي ناظري رستم افندي ايله عموم فابرقه لر وكميلي مصطفى افندي به
اشعار اولمشدر

مهندسه اولان مهندس لرل ركوبلرچون برر راس حيوان واجراي صنعتلر نه الزم واهم اولان
الات وادواتك ويرلسيچون مقدم ماشوراي ملكيه به عرض ايتمش ايسه ده شمدي به قدر ويرمديكني
وشوهاجيه ترعه سنك اغزننده انشا اولنان بنده الزم اولان قازمه ومعمول قپور مطلوب اولمش
ايسه ده حاضر اولوب اولمديغي معلومي اولمديغي ويكرمي ذراع درينل كده اولان ارضك جنس
وكيفيتي بلنك ونه درينل كده يابس طبراق بولنديغي فهم اولمق ايچون برالات وبنالونه حق ديوار
وساير لر استعمال اولنه كلان قازقلى دق ايد حلك الاتل دخي ويرلسني اقاليم صعيديه باش
مهندسي هوجه لينان شوراي ملكيه به تقديم ايلديكي شقه سنده انما قلمش وهووجه مر سومك
سوهاجيه قنطره سيله لاهوت قنطره سنه مطلوب ايلديكي قپور لرلر سي شوراي ملكيه به اقدم لري
مديري طرفلردن كابوك كورمش ايسه ده اهل شورادن بعض ذواتك اطرافيله معلوم لري
اوه مديغندن ومقدم يينه بومقوله قنطره لرايچون هوجه قوسطه معرفتيله اعمال اولمش
برخت قپور موجود اولديغندن مر قومك بوطرفه كابوك موجود قپور لري كورمسي وكيفيتك
اطرافيله بلنوب اك كوره جواب ويرلسنه توقيف قلمش وهووجه مر سوم كابوك موجود اولان
قپور لري ادهم بك افندي ايله برابر كورمش ايسه ده ذكر اولنان قنطره لر موجود اولان قپورلر

سلجان كاشف ناظر قسم بليس سابقا قدم عرضا لديوان خديوي واحيل على المشورة الملكية يذك
فيه ان قضيته مع احمد الرابع احدا هل بليس في دعوى عن القماش قد احيل تحقيقها على حضرة
كئندا اغا مدير الشريعة مع ان شهوده من تجار الغورية ولا يمكن ذهابهم لاجل الشهادة الى الشريعة
وان المناسب ان يحضر احمد المذكور بالمحرورسه ويحقق الامر فيها وحيث انه استقر الراي في المجلس
على ما تقدم ذكره وصدرت خلاصه به وارسلت الى حضرة كئندا اغا مدير الشريعة وكان شهود
الكاشف المذكور في المحروسة وكان من اللوازم اجراء امثال هذه القضية على وجه الحق واسكات
الخصم حررا شعارا الى حضرة كئندا اغا بارسال هذا الرجل الى المشورة الملكية لتلافي اللكاشف
المذكور عذر به هذا

حسين اغا مدير نصف الوجه القبلي ارسل رسالة الى الديوان الخديوي واحيلت على المشورة الملكية
يذكر فيها ان حسن اغا مامور جرجا كتب اليه ان محمد كاشف ناظر قسم نهاسابقا كان عين لشرآء
المواشي من ناحية المحلة الكبرى وتم خدمته وبقى الان بدون خدمة وهو ممن استخدموا المادة الجديدة
في مصالح الاقاليم وطلب ان يكون معاونا له وان كان في جعله معاونا موافقة للمصلحة يرسل اليه
وحيث ان الكاشف المسمى اليه قد استخدم مدة مديدة في مصالح الاقاليم وهو في الواقع ماهر في امور
الفلاحة والزراعة استحسن ان يرسل الى طرف حسن اغا مامور جرجا بشيرته السابقة التي هي
نخسماة قرش ويعاونه في مصالح الاقاليم وحررا ليه اشعار بان لا يتكاسل في خدمته المأمور بها
وان يسلك سبيل ما يوجب الرضى وان اذاتبت منه الشطارة يستخدم في مصلحة نيلق بحاله ويوسع
عليه في ظل سعادة ولي النعم واشهر المديري المسمى اليه بان يعرف الاغا المامور بانعه وصول
الكاشف المذكور الى طرفه يستخدمه في مصالح الاقاليم بنخسماة قرش شهرية

لمصدرت خلاصات بطلب الكاشف عن بيان ما يلزم زراعته من فدادين البرسيم لمواشي الجهادية
المنصورة وتوابعاي ومواشي الدواوين والفريقات من المواضع التي يكشف منها عرف حضرة احمد
باشا ناظر الجهادية اهل المشورة الملكية بانه تبين من صورة الكاشف الواردة عليه من ثلاثة مواضع
بيان البذر والارض التي ترزع في هذه السنة المباركة ان مقدار الارض خمسة الاف وسبع مائة
وتسعة وستون فدان وان هذا المقدار يحتاج من البذر الى الف وست مائة وثلاثة وثمانين اردبان بزر
البرسيم اذ كان لكل فدان سبعة ارباع حسابا وانه زيادة على ذلك ينبغي ان ترزع ما يافدان استطهارا
لمواشي من يستجد من الجهادية وعلى هذا يلزم ان يرتب المقدار المذكور من الفدادين في هذه السنة
المباركة باتفاق احمد اغا ناظر القلوبيه وعثمان بك ناظر خطبيرا كالسنة السابقة وتخير الدواوين
بذلك وحيث انه صدرت خلاصات فيما تقدم بطلب ثلاثة الاف اردب بزر من اقاليم الصعيد
للتقاوى وما يلزم استطهارا حررا شعارا الى على رضى افندي وكيل ديوان المبيعات عموم ابانه يذبه على
صادق افندي ناظر شونه بولاق بارسال مايردم ذلك شيافشيا الى محله على هذا الوجه المحرر
واشهر احمد اغا ناظر اقاليم القلوبيه وعثمان بك ناظر شير اجراء الامر على ما ذكر واخبر بذلك حضرة
الباشا المشار اليه ورستم افندي ناظر المواشي ومصطفى افندي وكيل الفريقات عموما

الخواجه لبنان رئيس مهندسي الاقاليم الصعيدية ارسل رسالة الى الافندي ناظر المشورة الملكية
يذكر فيها انه كان عرض للمشورة سابقا ان يعطى كل واحد من المهندسين الذين معه دابة ركوبه
وان يعطوا الادوات والالات اللازم لاجراء صنعتهم والى الان لم يعطوا ماد كروكزاما يلزم العمل
السد الذي انشئ في قم التربة السوهاجيه من فؤوس وغيرهما من الالات وسال عن الابواب التي
طلب علمها للقنطرة اهي حاضرة ام لا وطلب ان يعطى الالات اللاقي يعرف بهن عمق الارض
ويعرف القرب اليابس من غيره وكذا الالات التي تدق بها الاوتاد في الحيطان اللاقي تبين ولما كانت
الابواب التي طلبها الخوجه المذكور لاجل قنطرة السوهاجيه وقنطرة اللاهون قد ارسلت صورة
رسمها من طرف المديرين الى المشورة الملكية وشوهدت ولم تكن معلومة لبعض اهل المشورة
وكان ماعمل سابقا من الابواب لامثال هاتين القنطرتين بمعرفة الخواجه قسطه موجودا وقف
الامر على قدومه هذا الطرف وان ترى الابواب الموجودة وتعرف حقيقة الامر بالمشاهدة وحيث
يكون الجواب على مقتضى الحال وحيث ان الخواجه المذكور قد جاء راي الابواب المذكورة مع
ادهم بك افندي واخبر بانها لا تصلح وان بناء هاتين القنطرتين لا يتم في هذه السنة وانه اذا ساعد
على عمل الابواب المطلوبة لهما باقي نفسه وان تناقض النيل المباركة وتعمل حيث لا ابواب بمعرفة

الوبرمه جكنى ومنه كورقنطره لرك بنارى دخی بوسنة مباركه ده تكميل اولمه جفندن اكرجه
قبول العمله مساعد اولور ايسه نيل مبارك تناقص بولغه يوزطو تدقه كندوسى كلوب
قبولرى بولاق تيمورخانه سنده تعريفي اوزره اعمال ايند بركنى افاده يتديكندن افاده سى وجهله
وقت موعوده كلوب مطلوبى اوزره بولاق تيمورخانه سنده قنطره قبولرىك اعمال اولمى
وبودفعه مطلوب ايلدى اوج عدد الا تكة قازق قاقن ايجون شاه مردان تعبيرا اولسان طوقاق
مطلوبى وجهله ادهم بك افندى معرفيله اخشابدن اعمال اولنوب رجهه سنك اخذ اولمى
وقبلينك اوج مديرينته كوتوره جك اولديغندن حفظه سى مديرينته كوندريلوب بهاسنك مطلوب
قلمسى وكذلك بعض محاررك ارضلريك ترابنك جنسى يوقلوب بلك ايجون تيموردن بكرى
ذراع طولنده برعد بوري بولاق فابرقه سنده اعمال اولنوب ويرلسى ومن حفظه سى نصف اول
قبلى مديرى حسين اغايه كوندريلوب بهاسنك مطلوب قلمسى ايجون ادهم بك افندى ايله خير الله
افندى به ومهندس سره شمدى به قدر حيوان ويرلسامش ايسه ده باش مهندس سره اولدقارى اقسامده
برعد دقصر اق ويرلسى ومعه تيرنده بولنان مهندس سره دخی كذلك بولندقارى اقسامدن برر حيوان
اعطا اولمى ايجون اقاليم وسطى مديرى احمد باشا حاضر تيريله نصف اول وثانى قبلى مديريته
اشعار اولمشدر

مناخ ارضيه سنك طبراني كوتلو اولديغندن مرتب اولان ساقيه لندن بشقه بهر سنه صيف
اوانده بش نقرسقا ترتيب اولديغنى وشمدى صيف اوانى اولديغندن معتاد قديم اوزره مذكور
بش نقرسقا ترتيبيله امثال لرى مثالو ماهيه وتعيينات لرىك صرف اولمى وصيف اوانى
مى ورندين صكره رفع اولنه حقيرى ساريان باشى محمد اغا باشقه بلدرمش وكشف اولندقه
مذكور سقار صيف اوانده مرتب اولوب صيفك مى ورندين صكره رفع اولنه كلكارى بلمش
ايد وكندن انقار مى قومونك ترتيبيله سلف لرى مثالو ماهيه وتعيينات لرىك صرف قلمسنة وخصت
ويرلسى مواشى ناظرى رسم افندى شورى ملكيه به باتقر يرائها ايتش اولديغندن سنين سابقه
مثالو بوسنة مباركه ده دخی بش نقرسقا ترتيب اولنوب بر معتاد قديم امثال لرى مثالو ماهيه
وتعيينات لرى صيفك مى ورنينه قدر صرف قلموب بعده رفع اولنورى ايجون ساريان باشى اغايه
بلديرك اوزره ناظر مى اليه اشعار اولمشدر

حوادث شورى عسكرية

مهندس على حاد بالارادة سنه اذنه به كوندريمش اولديغندن بدله ديكر مستعد بر مهندسك
ارسالى لازمه دن اولديغنى منوفيه باش مهندسى رشوان افندى مديرى رسم افندى به يازوب
شورى عسكرية به تقديم اولنان شقه سنده انها ايتش ونيل مباركك قبضاتى اوانى اولوب اقليلده
مستعدايشكذار مهندسك بولمى لازمه دن اولغله قصر العين مهندس لندن علم هندسه به
اشنا ومستعد بر نقر مهندسك بالانتخاب اقليم مذكور كوندريك اوزره ديوان جهاديه به ارسالى
باننده قصر مذكور ناظر بنه اشعار اولمشدر

ابوقيرده مقيم بالطه جى اورطه سنك هكيمي احمد افنديك معيئنه معاوت ايتك اوزره برنقر
هكيمي ويرلسى لازم كلكيكنندن بسىونى نام هكيمك اورطه مذكور به ملازم ثانى رتبه سيله
قيد اولمى قلوبك جناب لرى باشقه بلدرمش ايدركنه بناء موجب هكيم مرقومك اورطه
مذكور به كوندريمش اولديغنى مرقومك اسمى قرق طقوز سنه سى ربيع الاولنك اونبرى
اعتباريله ديوان دفاترينه قيد اولمى ميرلوا اسماعيل بك حضر تلى شورى عسكرية به يازديغى
شقه سنده انها ايتش اولديغندن كيفيت ميرلوى موسى اليهك انها سندن مستبان اولمش وهكيم
مرقومك رتبه مذكور ايله قيد اولمى لازم كلكش اولديغندن اولوجهله قيدى خصوصنده
وكيل خازن جهاديه عمر افندى به وعلم وخبري متضمن مير موسى اليه حضر تيرينه اشعار اولمشدر

ابكبنى سياده الاينك بنجى اورطه سى يوزباشيسى متوفا اسماعيل اغا زوجى اولوب متوفاى
مرقومك اولادى حد بلوغه وارثجه به قدر استحقاق اولان التيبك يوزالى غروش مبلغ
كذشته به ويرلس ايسه ده فقط كندو حصه ارثيه سنك ويرلسى حليله سى شورى عسكرية به تقديم
ايلدىكى عرض حالنده استدعا ايتش و ايتام باره لريك فابضه ويرلسى والده ايله اولدكلكى اولوب
اولادى يوينجه به قدر صرف وتلف اولغامسنة بوندين اقدم ارادة سنيد خديو شرفسنوح
بيورمش ويرموجب فرموده جناب داورى اجرا اولغده ايسه ده صاحبه عرض حال جراغاندن
اولوب غرب الديار اولديغندن مرقومه نك فقط حصه ارثيه سى هر نه ايسه معرفت شرعه
كندوبه بالا عطا قرا ساقى اوزره اولادينك اجهه سى كذشته ده ابقا قلمسى لازم كله جكنندن
اولوجهله اقتضاسى اجرا به مبادرت ايلسى باننده وكيل خازن جهاديه عمر افندى به اشعار
اولمشدر

في تيمورخانه بولاق نابغى انه ياتى في الوقت الموعود به وتعمل هذه الابواب في تيمورخانه بولاق بمعرفته
على الوجه الذي اخبر به واما الالة التي تدق بها الا وتاد المسماة بشاه مردان فانها تعمل على وجه
مطلوبه بمعرفة ادهم بك افندى من الاخشاب وتؤخذ رجعتها اذ كانت ترسل الى مديري الاوجه
القبلية الثلاثة تبعت حوافظها اليهم ويطلب ثمنها منهم واما الالة التي طولها عشرون ذراعا المعدة
لمعرفة تراب بعض الارضين فانها تعمل في فريقة بولاق وتسلم له وترسل حافضة ثمنها الى حسين اغا
مدير النصف الاول من الوجه القبلى ومن اجل ذلك حراسه الى ادهم بك افندى وخير الله افندى
باجراء الامر على هذا الوجه المحرر وحيث ان المهندسين لم يعطوا حيوانات لركوبهم الى الان
حراسه الى حضرة احمد باشا مدير الاقاليم الوسطى والى مديري النصف الاول والنصف الثانى
من الوجه القبلى بان يعطى كل واحد من رؤساء المهندسين حيوانا ركوبه من الاقسام التي هم فيها
وكذلك من معيهم من المهندسين

لما كان تراب ارض المناخ كثيرا وكان يرتب له ايام الصيف من كل سنة خمسة رجال من السقائين
زيادة على الموجودين ليرشوه بالماء حتى رستم افندى ناظر المواشى في تقريره قدمه للمشورة الملكية
ان محمد اغا سرور باشى ارسل اليه رسالة يطلب فيها استخدام السقائين الخمسة جريا على المعتاد
حيث كان الوقت وقت صيف وان يعطوا شهرية وتعيينات كامثالهم واذا فصل الصيف يرفعون
وانه لما كشف عن ذلك وظهر له استخدام المذكورين ايام الصيف ورفعهم بغير ورها طلب
الرخصة له في ترتيبهم بشهرية وبدل تعيين كامثالهم وعن ذلك حراسه الى الناظر المواشى اليه بان
يعرف الاغا السرور باشى بترتيب هؤلاء الرجال في هذه السنة المباركة مثل السنين الماضية
على الوجه المعتاد من الشهرية والتعيين ويصرف لهم ذلك الى حين من ورها صيف

حوادث المشورة العسكرية

رشوان افندى رئيس مهندسى الشرفية كتب رسالة الى مدير رسم افندى وهو ارسلها الى المشورة
العسكرية مضمونها انه قد ارسل على حاد المهندس الى مدينة اذنه بمقتضى الارادة السنية وينبغي
ان يرسل اليه مهندس آخر عوضا عنه ولما كان هذا الان اوان فيض النيل المبارك وكان من اللوازم
تردد المهندسين في الاقاليم حراسه الى ناظر قصر العين بان ينتخب من مهندسى القصر رجلا
مستعدا ماهر فى الهندسة ويبعثه الى ديوان الجهادية ليرسل منه الى اقليم المنوفية المذكور

لما رزم ان يعطى احمد افندى حكيم ارطه البلطجية المقيمة بالى قير حكيم اغا وعرف جناب كلوط
بيك برسالى الحكيم الذى في رتبة الملازم الثانى الى الارطه المذكور وارسل ووصل اليها
انهى حضرة امير اللوا اسماعيل بيك في رسالة ارسلها الى المشورة العسكرية ان يقيد اسمها في دفاتر
الديوان لتاريخ اليوم الحادى عشر من شهر ربيع الاول سنة تسع واربعين وحيث تبين ذلك
من رسالة امير اللوا المواشى له ولزم تقييد هذا الحكيم في الدفاتر بالرتبة المذكور حراسه الى عمر
افندى وكيل خازن الجهادية بان يقيد على هذا الوجه واخبر حضرة الامير المواشى اليه بذلك

لما توفي اسماعيل اغا اليوزباشى في الارطه الاولى من الاى المشاة الثانى وكانت حصه اولاده
من تركته التي هي ستة الاف ومائة وستة قروش قد سلمت لمن يرثها لهم الى وقت بلوغهم الحلم
استدعت زوجته في عرض قدمته للمشورة العسكرية بان تعطى ما استحقته من الارث وحيث ان
الارادة السنية قد تعلق بان تسلم اموال اليتامى لمن يرثها لهم ولا تنفق على الاولاد وامهاتهم
بل تبقى محفوظة الى حين بلوغهم الحلم واجرى الامر على مقتضى الارادة وكانت صاحبة هذا
العرض غريبة الديار ووجب ان تعطى حقها بمعرفة حاكم الشرع وان يبقى حق اولادها عند من
يرثها على مقتضى الحكم السابق حراسه الى عمر افندى وكيل خازن الجهادية بالمبادرة الى اجراء
الامر على هذا الوجه المذكور

معیت حضرت سرعسکری به عازم اوله جی مهندس احمد افندی نیک معیتته اوج نفر مهندس
ویرلمی خصوص شورای عسکری به دن با خلاصه اشراپ اولمش اولدیغه معنی رضوان حسن
افندی و محمد افندی و حسن علی افندی اقراشته فائق اولد قلندرن بالانتخاب موی الیه
معیتته ویرلمی مناسب اولدیغی ایما و رضوان حسن افندی به رجال ملازم ثانی رتبه سی ویرلمی
و دیگر لرینت اقرا نلری مثللو یوزالیش غروش ماهیه و ملازم تعیینی تخصیص اولمشی قصر
العین مهندس خواجه سی مصطفی راسم افندی قصر مذکور ناظری محمود اقایه یازوب شورای
عسکری به تقدیم اولنان شقه سنده انما یش و افندی موی الیه اردوی منصوره عازم اوله جغندن
ویرلمی لایق قولاندیغی وقت خلیفه لک ایچون مهندس لایق اوله جغندن رجال ملازم
ثانی رتبه سیله هر قوم رضوان حسن افندی الیه یوزالیش غروش ماهیه الیه محمد عقل افندی
معیتته ویرلمی دیکر لک ویرلمی سندن صرف نظر قلمسی مناسب اوله جغندن اولو جهله هر قوم ملک
اسلمی دیوان دفاترینه قید ایلدی باند وکیل خازن جهاده عمر افندی به و تعینتله نیک صرفی
ایچون تعینت صرفه مامور علی افندی به و علم و خبری قصر العین ناظری اقایه اشعارا و انشدر

حوادث شورای ملکیه

خلیل کاشف با اراده عالی کتخدانغا حضرت تریس نیک معیتته ویرلمی و مجلس عالدیه دخی محمودیه اداره
سنه تخصیص قلمدیغی کورلمش و مصححین مذکورین لایق اولوب تاخیر قبول ایتیه جکرندن
تکرار مجلس عالدیه بالما کره موی الیه خلیل اغا محمودیه اشغالنده با بقا نلر اقای موی الیه
حضرت تریس نیک معیتته خزینه امنی سندن برسیجی تخصیص قلمور یوزخسه محمودیه نیک اداره سنه
دیگر موی تنسیب اولنور یوزجه مستعوب کوریلور ایسه بر صورت ویرلمی مکتوبی جناب
داوری زکی افندی شورای ملکیه ناظری افندی حضرت تریس نیک یازدیغی شقه سنده انما یش
اولدیغندن کتخدانغا حضرت تریس نیک معیتته میت غمزدن معزل سلیم کاشف معازن تخصیص
قلموب خلیل کاشف دخی محمودیه اشغالنده کما کان مدیر قلمسی تنسیب اولدیغندن ماموریتنی
حاری سلیم کاشفه و علم و خبری شقه نیک کتخدانغا حضرت تریس نیک کاشفه اشعارا و انشدر

رحمانیه کارخانه سنه توریدا و انقده اولان حدیش نیله نیک اتمان رجعه سنی اموال دن خصم اولنق
ایچون مز اولر علم طلوب ایتیلر ایسه ده سنه قرق یدیده صنف مذکور لک هر قطاری یدیشریاله
اولدیغندن بوسنه دخی اول فیاء تله خصم اولنه جغنی و کتخدانغا فیاء تقداره اوله جغنی
دمهور و رحمانیه اتسای ناظری ملی افندی باشقا استعینان ایش رخص سنی باش کاتب
اقاده سنه نظر اچن سنه بهر اردی التشر غروشه بیع اولدیغی بلغمش ایسه ده بوسنه دخی اول
فیاء تله فی فروخت اولنه جغنی و کتخدان حدیش نیله مز ارعیندن نه فیاء تله الله جغنی ایسه طرفنه
بلدرلمی بحیره مدیری حسن افندی شورای ملکیه ناظری افندی حضرت تریس نیک یازدیغی شقه
سند انما یش اولدیغندن ناظر موی الیه سوال ایش اولدیغی حصک مبیع فیاء تله سنه سابق
مثلوا اوله جغنی درکار اولوب انجق نیله حدیش لک بهر قطاری اولکی قرطه سی الی ریه الیه و ایکنی
قرطه سی بش و اوچنی قرطه سی درت ریه الیه انوب اولو جهله مز ارعینه رجعه لری ویرلمی رلک خصم
اولمش ایچون ناظر موی الیه بلدرملک اوزره مدیر موی الیه اشعارا و انشدر

میری و برانی رؤسا سنه اشوان میره تعهد ایتدی ویرلمی رلک احتلک لری ویرلمی اولدیغندن بختله کندو
قایق لری ریس لرینه دخی بر شونه تخصیص اولمشی بکن جناب داوری بک افندی حضرت تری
شورای ملکیه به باشقه انما یش و نیله حاکم بحر و معاون لر تصمیم قلمش اولدیغندن هر کیلر تخصیص
اولنور ایسه میر موی الیه قایق لرینک علی اکا کوندر دکه ترتیب موجب بختله نلر کجی راختغنی
ویرلمی جکی خصوصته دائر قرق طقوز سنه سی صفیر نیک بکر میسی تاریخله مورخ و اردولان
مشبطه ده منظور عالی خدیوی یوزلد قده چونکه میر موی الیه کندو قایق لرینه بر شونه تخصیص
استدعا ایش اید و کندن کندوسی ریس لرینک ضرر ایتمه سنه دقت اید جکی اشکار و متعهد ریس لر
ایله میر موی الیه قایق لری ما بیننده نفع و ضرر جهته نه فرق اوله جغنی معلوم اولن ایچون برای
جاشنی میر موی الیه قایق لرینه بر مناسب شونه تخصیص اولمشی طرف اشرف خدیویدن
شورای ملکیه ناظری افندی حضرت تریس نیک خطا باشرف ارای صحیفه پیرای صدور اید امر
نامه ده امر و فرمان بیورلمش اولغله میر موی الیه حضرت تریس نیک نعلنی اولان قایق لر کتخدان
کوندر بلوب مطا لعه اولند قده ایکیمیک در تموز ارد بک حوله سی اولدیغی بلغمش و مینا شونه سنه
یکری بک اردب توریدا و لنه کلیدی معلوم اولدیغندن مذکور المقدار غللا لک درت دنه ده
توریدینه تعهد ایتدی کوندرن میر موی الیه حضرت تریس نیک وکیل احمد افندی قایق لر ریس لرینه
ضامن اولدیغنی مشعر اوزرینه بر قطعه سند تحریر ایش اولدیغی بحر حاکم می شاکر افندی نیک
شورای ملکیه ناظری افندی حضرت تریس نیک یازدیغی شقه سندن بلغمش و خصوص مذکور لک
نتیجه پذیر اولدیغی مستبان اولمش اید و کندن بوجه محرر اچرا اولمشی باند موی الیه شاکر
افندی به و علم و خبری میر موی الیه حضرت تریس نیک اشعارا و انشدر

مصطفی راسم افندی مهندس قصر العین ارسل رساله الی محمودا ناظره و هو قد مهال المشورة
العسکریه یند کرفیانه وردت علیه خلاصه بان بعلی احمد افندی المهندس الذی ایدارساله الی
حضرة رئیس العسکر ثلاثة مهندسين ليكونوا معاوين له وانه على موجبها انخب ثلاثة وهم
رضوان حسن افندی و محمد افندی و حسن علی افندی اذ كانوا فائقين على اقرا نهم وانه ینبغی
ان یجعل رضوان حسن افندی فی رتبة الملازم الثاني وان یخصص للآخرین مائة وخمسون قرشا
شهريه و یرتب لهم ما تعین الملازم و حیث ان الافندی الموی الیه متوجه الی المعسکر المنصور
وكان المناسب ان یكون معه رضوان حسن افندی المذکور رتبة الملازم الثاني و محمد عقل افندی
بما یه وخمسين قرشا شهريه وان یصرف النظر عن الاخر حراشعار الی عمر افندی وکیل خازن
الجهادية بان یقید اسمهم ما فی دفاتر الذیوان و اشعر علی افندی المامور بصرف التعینات بصرف
تعیناتهم ما و اشعر بذلك الاغا ناظر قصر العین

حوادث المشورة للملكية

لما تعلقت الارادة السنية بان يكون خليل كاشف بعمية حضرة كتخدانغا و كان قد عين لادارة
المجودية في المجلس العالي وكانت كلنا المصالحين المذکورين لازمة ولا تقبل التأخير كتب زکی
افندی مکتوبی ولی التعم الی حضرة الافندی ناظر المشورة الملكیه بان یجدد المذکور فی ذلك و یظهر
هل یبقی خليل کاشف الموی الیه لا یشتغل المجودية ویرسل الی حضرة الاغا الموی الیه غیره من امناه
الخزائن اویستنسب غیره لادارة المجودية ویرسل هو الی طرف الموی الیه و حیث استنسب ارسال
سلیم کاشف المعزول عن میت غمزدن الی حضرة کتخدانغا معا و ابقاء خليل کاشف لادارة المجودية
کما کان حراشعار الی سلیم کاشف بما موریه و اخبیر بذلك حضرة کتخدانغا و خليل کاشف الموی الیه

حسن افندی مدیر البحیره ارسل رساله الی حضرة الافندی ناظر المشورة الملكیه یند کرفیانه
خلی افندی ناظر اقسام دمهور و الرحانية انهی الیه ان الزارعین الذین یوردون حشيشة النيلة علی
کرخانه الرحانية طلبوا منه رجع الاثمان لخصم الاموال وان الصنف المذکور کان فی سنة سبع
واربعین یؤخذ القنطار منه بسبعة ربالا قفیل یكون سعره فی هذه السنة كذلك اولوا وانه لا یدری
باي ثمن یؤخذ الحص وقد علم من افاده رئیس الکتابه انه بیع الاربد منه فی السنة الماضية بستین
قرشا واستفهم هل بیع بهذا السعر اولو و لطلب ان یخبر بالسعر الذی تؤخذ به حشيشة النيلة ولما کان
من الظاهر ان یكون مبیع الحص بسعر السنة الماضية وان تكون حشيشة النيلة القرطه الاولى منها
بسته ربالا والثانية بخمسة والثالثة بأربعة وان تؤخذ علی هذا الوجه من زارعها و یعطوا الرجع
بئنها و یخصم عنهم اشعر مدیر الموی الیه بان یعرف الناظر المذکور بذلك

لما استنسب توزيع الشون علی رؤسا المراكب المیریة و غیرها و اراحة نفوسهم و طلب یکن سعادة
ولی التعم فی رساله ارسله الی المشورة الملكیه ان یخص شونه لرؤساء مراكبه و كان قد حصل
التصمیم علی نصب حاکم للبحر استقر الای حیث نیک علی ان کل من نصب حاکم ورتب امر المراكب المیریة
یرتب امر مراكبه ایضا و یعطیهم الراحة ولما صار ذلك متظورا لجناب ولی التعم فی المضبطة المؤرخة
بتاریخ الیوم العشرين من صفر الخیر سنة تسع واربعمین وکان استدعاء الامیر الموی الیه بطلب
شونه لمراكبه فیه حفظ لرؤسائه من الضرر کما هو ظاهر صدر الامر العالی خطا بالحضرة الافندی
ناظر المشورة الملكیه بتخصیص شونه مناسبة لمراكبه لاجل بیان النفع والضرر الواقع بین رؤساء
المراكب واذبحی بالکشف عن المراكب المتعلقة بالامیر الموی الیه علم منه ان حوالتهم الفان واربعمائه
اربد وانهم یوردون علی شونة المئنة عشرين الف اردب و تعهد رؤسائهم بتوریدها فی اربع مرات
و علم مما کبه شاکر افندی حاکم البحر الی المشورة الملكیه ان احمد افندی وکیل حضرت الامیر
الموی الیه ضمن له رؤساء المراكب واعطاه سند محرر بذلك و حیث تبین ان الامر المذکور فیه نتیجة
حراشعار الی شاکر افندی الموی الیه باجرا الحال علی الوجه المحرر و اخبیر بذلك الامیر الموی الیه

میری و برانی رؤسا سنه اشوان میره تعهد ایتدی ویرلمی رلک احتلک لری ویرلمی اولدیغندن بختله کندو
قایق لری ریس لرینه دخی بر شونه تخصیص اولمشی بکن جناب داوری بک افندی حضرت تری
شورای ملکیه به باشقه انما یش و نیله حاکم بحر و معاون لر تصمیم قلمش اولدیغندن هر کیلر تخصیص
اولنور ایسه میر موی الیه قایق لرینک علی اکا کوندر دکه ترتیب موجب بختله نلر کجی راختغنی
ویرلمی جکی خصوصته دائر قرق طقوز سنه سی صفیر نیک بکر میسی تاریخله مورخ و اردولان
مشبطه ده منظور عالی خدیوی یوزلد قده چونکه میر موی الیه کندو قایق لرینه بر شونه تخصیص
استدعا ایش اید و کندن کندوسی ریس لرینک ضرر ایتمه سنه دقت اید جکی اشکار و متعهد ریس لر
ایله میر موی الیه قایق لری ما بیننده نفع و ضرر جهته نه فرق اوله جغنی معلوم اولن ایچون برای
جاشنی میر موی الیه قایق لرینه بر مناسب شونه تخصیص اولمشی طرف اشرف خدیویدن
شورای ملکیه ناظری افندی حضرت تریس نیک خطا باشرف ارای صحیفه پیرای صدور اید امر
نامه ده امر و فرمان بیورلمش اولغله میر موی الیه حضرت تریس نیک نعلنی اولان قایق لر کتخدان
کوندر بلوب مطا لعه اولند قده ایکیمیک در تموز ارد بک حوله سی اولدیغی بلغمش و مینا شونه سنه
یکری بک اردب توریدا و لنه کلیدی معلوم اولدیغندن مذکور المقدار غللا لک درت دنه ده
توریدینه تعهد ایتدی کوندرن میر موی الیه حضرت تریس نیک وکیل احمد افندی قایق لر ریس لرینه
ضامن اولدیغنی مشعر اوزرینه بر قطعه سند تحریر ایش اولدیغی بحر حاکم می شاکر افندی نیک
شورای ملکیه ناظری افندی حضرت تریس نیک یازدیغی شقه سندن بلغمش و خصوص مذکور لک
نتیجه پذیر اولدیغی مستبان اولمش اید و کندن بوجه محرر اچرا اولمشی باند موی الیه شاکر
افندی به و علم و خبری میر موی الیه حضرت تریس نیک اشعارا و انشدر